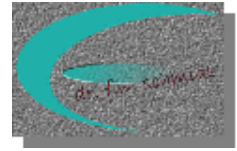

Histo-visie

Andries Beeckman

Inleiding

De geschiedenis zit vol verrassingen. Onlangs kwam de in Hasselt geboren Andries Beeckman in de schijnwerper te staan. Aan hem was in de Kunsthal van Rotterdam een tentoonstelling gewijd. Gelijktijdig verscheen bij uitgeverij Van-

Andries Beeckman maakte vooral waterverftekeningen. Dit is echter een olieverfschilderij met een format van één bij anderhalve meter (Rijksmuseum Amsterdam).

tilt een boek met de titel: *Van allerlei pluimage. Zeventiende-eeuwse waterverftekeningen van Andries Beeckman.*

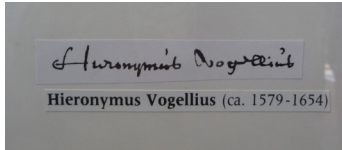
Als schilder is hij niet bekend geworden vanwege zijn uitstekende schilderkunst. Soms zien zijn figuren er onbeholpen en houterig uit. Dat er ondanks deze onvolkomenheden er toch een expositie aan hem gewijd is, heeft echter te maken met het feit, dat hij verslag heeft gedaan van het leven van mensen en dieren in Indië. In 1652 of 1653 vertrok hij naar de Oost. Tijdens zijn verblijf zou hij ook het voor de kust van Nakasaki liggende Deshima hebben bezocht. In januari 1657 begon hij in Batavia aan boord van de Arnhem aan zijn terugtocht. De reis verliep weinig fortuinlijk. De Arnhem kreeg te maken met tegenwind, storm en windstilte. Pas op 16 december werd de Tafelbaai bereikt. De bemanning was flink uitge-

dund. Vitaminetekort had aan boord tot de beriberi geleid. Onderweg waren reeds 37 bemanningsleden overleden. Slecht tien mannen konden nog als gezond worden betiteld. De rest lag ziek benedendeks. Eindfebruari werd de reis voortgezet, maar pas aan het einde van de zomer werd Amsterdam bereikt. De tocht had meer dan anderhalf jaar geduurd, terwijl zeven maanden normaal was. In Amsterdam zette Andries zijn carrière voort., totdat hij hier in 1664 overleed. Hij werd op 9 augustus in de Nieuwe Kerk begraven. In het Rijksmuseum maakt zijn werk *Gezicht op Batavia* deel uit van de vaste opstelling. Een paar jaar voor zijn dood was het toch al onfortuinlijke schip de Arnhem ver-

gaan. Een deel van de bemanning had de schipbreuk overleefd. In 1663 verschenen hun wederwaardigheden in druk. Bij Andries zal het ongetwijfeld oude pijnlijke herinneringen hebben opgeroepen.

Wat is nu de relatie van Andries met Hasselt? Weinig. Hij is er in 1628 geboren, maar heeft er zijn jeugd niet doorge-

vader Willem Baudartius hem aan deze baan geholpen. Baudartius kende de predikanten van Hasselt goed. Allen waren contra-remonstranten. In de jaren negentig van de

zestiende eeuw was Boudartius predikant in Kampen geweest. Vogellius en Petrus

Plancius hadden beiden als predikant van Hasselt de zorg op zich genomen van de contra-remonstrante minderheid in die stad in de woelige

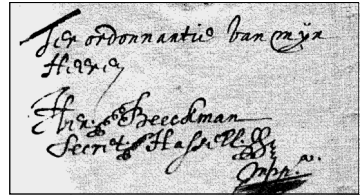
met de Staten overhoop. Beide kleine steden waren van mening dat ze naar verhouding meer belasting betaalden dan de drie hoofdsteden. Bovendien werden haar rechten onthouden die wel verleend werden aan burgers van Deventer, Zwolle en Kampen, zoals het jachtrecht. De conflicten liepen zo hoog op dat Hasselt en Steenwijk 'burgerlijk ongehoorzaam' werden. Ze

Jachtplaccaat

vaardigden eigen jachtplaccaten uit en weigerden belastingen af te dragen. Dit leidde tot gijzeling van een burgermeester van Hasselt en de stadssecretaris van Steenwijk. Nog een ander conflict diende zich aan. Hasselt meende bij het aanstellen van een nieuwe schout over het benoe-

mingsrecht te beschikken. Vanwege ziekte van de vorige gingen de Staten naar de mening van

Hasselt eigenmachtig over tot het aanwijzen van een nieuwe. Mogelijk dat dit alles er toe geleid heeft dat Hendrick in 1629 solliciteerde naar de functie van 'commies van de oorlogsmunitie' in Wezel. Het paste beter bij zijn eerdere beroep van buskruitfabrikant.

Het gezin verhuisde. Een jaar later overleed zijn vrouw Maria. Twaalf jaar later volgde Hendrick zelf.

Ook zijn tweede kind Willem ging de oceaan over. Op 24 jarige leeftijd vertrok deze in 1623 in Hasselt geboren zoon naar Nieuw Amsterdam. Daar bracht hij het zelfs tot burgemeester. In 1707 overleed hij daar op hoge leeftijd. Beekman Street is naar hem vernoemd.

Synode van Dordrecht. Op de achterste bank zat Vogellius

bracht, want in 1629 verhuisden zijn ouders en het jonge gezin naar Wezel. Zijn vader was uit Duitsland afkomstig en was in 1621 met de predikanten dochter Maria Baudartius in het huwelijk getreden. Een jaar later werd hun eerste kind geboren. Pas een jaar later werd Hendrick stadssecretaris van Hasselt. Mogelijk hebben de relaties van zijn schoon-

Bestandsjaren. Er moet wel voor Hendrick zijn gelobbyd, want een juridische opleiding had hij namelijk niet genoten. In 1623 werd hij stadssecretaris. Hij werd dat in een nogal turbulente periode. Het Twaalfjarig Bestand was geëindigd en de Spanjaarden bleven vanuit Oost-Overijssel een voortdurende dreiging vormen. Bovendien lag Hasselt samen met Steenwijk